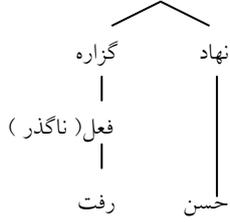

گروه قیدی

۱- **تعریف قید** : کلمه یا گروهی از کلمات است که توضیحی را به جمله (یک کلمه یا کلّ جمله) می‌افزاید : حسن دیروز با دوچرخه به مدرسه رفت .

۱- فعل هیچ گونه نیازی به قید ندارد ؛ پس قید از اجزای اصلی جمله به حساب نمی‌آید .

۲- چند نکته

۲- قید به راحتی قابل حذف است .

۳- قیدها در نمودار جایی ندارند. (نمودار روبه‌رو)

۱- **کلمات تنوین دار** (این کلمات همیشه قید هستند و نشانه‌ی آن‌ها « تنوین » است) : احتمالاً ، حتماً ، مثلاً ، ابدأ ، ...

۱- نشانه‌ی این قیدها « حرف اضافه » است (زیرا متمم همیشه بعد از حرف اضافه می‌آید) .

۲- متمم‌های قیدی

۱- **اسم‌های زمان و مکان** : حسن به خانه می‌آید . حسن تا دو ساعت دیگر می‌آید .

۲- طرز ساخت : حرف اضافه + ۲- **اسم‌های عام و خاص** : حسن با دوچرخه آمد . حسن با علی آمد .

۳- **ضمیر** : حسن با او آمد .

۱- نشانه دار

۳- انواع

قید

۱- نشانه‌ی این قیدها « پیشوند » است؛ یعنی تکواژ وابسته‌ی اشتقاقی: حسن به دقت درس می‌خواند .

۲- تفاوت متمم قیدی و قید پیشوندی : در قید پیشوندی « نشانه » جزئی از کلمه است از همین رو معمولاً قیدهای پیشوندی را می‌توان

به یک کلمه تبدیل کرد: به سرعت ← سریع ؛ اما در متمم‌های قیدی حرف اضافه ، جزئی از کلمه نیست بلکه

جزئی از جمله است و نمی‌توان یک کلمه پدید آورد : تا فردا منتظر باش .

۱- **تعریف قید مختص** : یعنی کلماتی که به جز نقش قیدی ، نقش دیگری نپذیرند ؛ مثل کلمات تنوین دار (که البته مختص نشانه دارند) .

۲- بعضی قیدهای مختص بی‌نشانه : هنوز ، هرگز ، همیشه ، همواره ، گاهی ، هیچ‌گاه ، بارها ، البته ، شاید ، گویا (ظاهراً) ، پله ، ...

۲- بی‌نشانه

۱- **تعریف** : یعنی یک کلمه در یک جمله قید است ولی همان کلمه ممکن است در جمله‌ی دیگر صفت ، نهاد و یا ... باشد .

۱- **اسم‌های زمان و مکان مشترک با قید** : پارسال علی را دیدم . (قید) پارسال بهتر از امسال بود . (نهاد)

۲- **صفت‌های مشترک با قید** : علی خوب تمرین می‌کند . (قید) کتاب خوب راهنمای انسان است . (صفت)

* **فرق قید و صفت** : صفت بیانی همیشه بعد از نقش‌نمای اضافه (_) می‌آید اما قید بعد از نقش‌نمای اضافه نمی‌آید .

مثال : علی ، مردانه ، قدم برمی‌دارد . (قید) علی ، قدم‌های مردانه برمی‌دارد . (صفت)

۱- ساده : از یک تکواژ تشکیل شده است : آهسته ، محکم ، زیاد .

۲- مشتق : از یک تکواژ آزاد و یک یا چند وند اشتقاقی ساخته شده است : به‌کندی ، خشمگین ، باشتاب .

۳- مرکب : حداقل دو تکواژ آزاد داشته باشد (بدون وند اشتقاقی) : خوش‌حال ، گروه‌گروه ، کم‌کم ، هر دم .

۴- مشتق-مرکب : مرکب دو تکواژ آزاد + یک یا چند وند اشتقاقی داشته باشد : چندروزه ، هر شب ، ده‌ساله .

۴- انواع قید از نظر ساختمان

۵- قیدها می‌توانند وابسته بپذیرند : ساعت ها منتظرت بودم . این هفته نمی‌توانم بیایم .

۱- **وابسته‌ی گروه اسمی** : هوا تقریباً خوب است . قید مسند (خوب = مسند)

۲- **وابسته‌ی قید** : باد ، نسبتاً تند می‌وزد . قید قید (تند = قید)

۳- **وابسته‌ی صفت** : حسن خط خیلی خوبی دارد . قید صفت (خوب = صفت)

۶- قیدها می‌توانند وابسته شوند